

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 21.11.15

Av Beate Alstad

Seksuelle overgrep mot barn- kan det forebygges?

I TA forrige lørdag sto Marius og Kaja Elisabeth, to modige unge mennesker, fram med sine historier om seksuelle overgrep i barndommen. Disse to unge ga det tabulagte området som seksuelle overgrep er et ansikt med sine smertefulle og brutale fortellinger. Dette har gjort et sterkt inntrykk på mange av leserne som har kontaktet meg i løpet av uken med spørsmål om seksuelle overgrep kan forebygges.

Kaja Elisabeth sier i sitt innlegg: Hva skal barn gjøre når de blir misbrukt? Mange vet ikke engang at det som skjer er galt, hvordan skal de vite at de må si ifra? "Hvordan skal voksne oppfatte tegn på at noe er galt når de ikke blir fortalt at de må være oppmerksomme og at det kan skje med hvem som helst? Hvordan skal de vite hvordan man håndterer noe så brutalt og virkelighetsfjernt?"

Det kan være vanskelig å oppdage barnas signaler på at de har vært eller blir utsatt for seksuelle overgrep. Like symptomer kan indikere forskjellige grunner til omsorgssvikt.

- Fem prosent av alle barn utsettes for gjentatte og vedvarende seksuelle overgrep.
- 59 prosent av alle overgrep starter når barnet er mellom 0 til 6 år.
- Foreldre står for 40 prosent av overgrepene. Besteforeldre og nære slektninger står for en stor del av de resterende tilfellene.
- 1/3 av overgripere starter når de selv er i tenårene. Omtrent halvparten av dem har selv vært utsatt for overgrep.

Hvordan gå frem for å forebygge seksuelle overgrep?

I følge en undersøkelse gjennomført av Redd Barna, sier over 40 prosent av befolkningen at de tror det er skadelig å snakke med barn om seksuelle overgrep.

Dette er ikke tilfelle da vi vet at et av de viktigste «våpnene» i kampen mot seksuelle overgrep mot barn er å opplyse barna.

Det som er mest forebyggende mot seksuelle overgrep er at barn vet mest mulig om sin egen kropp.

I Sortland kommune har de tatt dette til etterretning og jobber aktivt med å forebygge seksuelle overgrep mot barn.

Der får barnehageunger helt ned i 3-årsalderen lære svært detaljert om sex og samliv. Det å starte tidlig med seksualundervisning er forebyggende ved at barn lærer å bli trygg på egen kropp og seksualitet, og lærer å sette grenser.

Målet med det de gjør i barnehagen er å hindre seksuelle overgrep og misbruk av barn og unge. Noe som igjen skaper færre nye overgripere.

Svært mange av de som blir overgripere selv, er blitt utsatt for overgrep. Det er derfor viktig å prøve å stoppe dette tidlig, for å snu denne trenden.

Alle voksne sammen med ansatte ved barnehager, skoler og institusjoner burde være like modige som Marius og Kaja Elisabeth for å bryte tausheten og være tydelige rollemodeller.

Ved at barn kjenner sin egen kropp, kunnskap om samliv og har trygge voksne personer rundt seg, så øker sjansen at de tør fortelle noen om overgrepene.

Kanskje klarer vi ikke å stoppe det første overgrepet, men vi sammen kan klare å stoppe det andre.

God helg Telemark